

Mateřská škola Pelhřimov, příspěvková organizace

Sídlo ředitelství: Pražská 767

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM

Motto: "Každý je génius, ale pokud budete posuzovat rybu podle její schopnosti vylézt na strom, bude celý svůj život žít s vědomím, že je neschopná."

Albert Einstein

Obsah

1. Základní informace o škole	3
1.1 Identifikační údaje	3
1.2 Charakteristika školy	4
1.3 Organizační uspořádání školy.....	9
2. Charakteristika programu	10
3. Podmínky školy	11
4. Vzdělávací obsah ŠVP.....	16
5. Evaluační plán	43

Projednáno na pedagogické radě:

Projednáno se zřizovatelem:

Zpracovala: Mgr. Věra Harudová ve spolupráci s pedagogy jednotlivých pracovišť

1. Základní informace o škole

1.1 Identifikační údaje:

Název školy:	Mateřská škola Pelhřimov, příspěvková organizace
Adresa ředitelství:	Pražská 767, 393 01 Pelhřimov
Ředitel školy, kontakt:	Mgr. Věra Harudová, 565 324 555
E-mail:	msprazska@mupe.cz
Webové stránky:	www.mspelhrimov.cz
Právní forma:	příspěvková organizace zapsaná v obchodním rejstříku
Předmět činnosti:	organizace zabezpečující předškolní výchovu, vzdělávání a stravování dětí a pracovníků školských zařízení v souladu s právními předpisy
IČO:	70 992 681
Zřizovatel, adresa, IČO:	Město Pelhřimov, Masarykovo náměstí 1, 393 01 Pelhřimov IČO: 00 248 801
Identifikátor zařízení:	600 060 934
Statutární orgán:	ředitelka MŠ Mgr. Věra Harudová
Jednání za organizaci:	zajišťuje a zodpovídá ředitelka MŠ
Kapacita školy:	637/679
Seznam pracovišť:	Mateřská škola Pražská 767 - sídlo ředitelství 565 324 555, Mgr. Věra Harudová
	Mateřská škola Osvobození 1700 565 325 153, Yveta Šlechtová
	Mateřská škola Komenského 1108 565 323 266, Mgr. Marie Procházková 565 326 036
	Mateřská škola U Stínadel 1665 565 325 165, PaedDr. Hana Šimanová
	Mateřská škola Pod Náspem 399 565 325 538, Bc. Jana Dušková

1.2 Charakteristika školy:

V lednu 2008 došlo ke sloučení pěti samostatných právních subjektů mateřských škol ve městě v jednu příspěvkovou organizaci.

Pracoviště Pražská 767

- v této škole je sídlo ředitelství
- patří mezi jedno z nejstarších zařízení zabývající se výchovou a vzděláváním dětí předškolního věku ve městě (vzniklo v roce 1973 ve vile z roku 1936)
- součástí je velká a malá zahrada; uzavřená část zahrady je pokryta zámkovou dlažbou a slouží pro jízdu na koloběžkách a výtvarné aktivity
- je zde multifunkční hřiště s umělým povrchem, krytá pergola, trampolína, pískoviště, víceúčelová lod', skluzavky, prolézačky, houpačky
- na zahradě je dostatečné množství zeleně, které poskytuje dětem ochranu před sluncem a postupně se obměňuje
- nachází se v blízkosti centra, v sousedství ZŠ Pražská
- výhodou je dostupnost Městských sadů
- nevýhodou je blízkost hlavní silnice; situace se zlepšila po dokončení obchvatu města
- ve třech podlažích se nachází 5 tříd pro děti zpravidla od 3 do 7 let
- jsou zde třídy: "Motýlci", "Rybičky", "Berušky", "Myšky" a "Včelky"
- pracoviště MŠ má svoji vývařovnu a jídlo se tak vaří a vydává přímo v budově
- škola je vybavena pecí na keramiku

Pracoviště Osvobození 1700

- škola je umístěna na okraji sídliště, byla postavena jako typizovaná stavba pro předškolní vzdělávání
- budovu MŠ obklopuje rozlehlá školní zahrada, na které je několik pískovišť, účelový dřevěný domek, průlezky, houpadla, pryžová zvířata, horolezecká stěna, velká skluzavka a nové pryžové 3D hřiště
- v prostoru školní zahrady jsou vysázeny dřeviny, které poskytují dostatečný stín

- školka se nachází blízko volné přírody
- ve čtyřech pavilonech, které jsou spojené krytou spojovací chodbou je 6 tříd pro děti zpravidla od 3 do 7 let
- jsou zde třídy: "Dráčci", "Krtičci", "Berušky", Štěňátky", Žabky" a "Ježci"
- pracoviště MŠ má svoji vývařovnu a jídlo se tak vaří a vydává přímo v budově
- u každé třídy je kuchyňka pro výdej jídla
- škola je vybavena pecí na keramiku
- je zde umístěna doplňková činnost - praní a žehlení prádla

Pracoviště Komenského 1108

- nachází se v klidné části města blízko centra
- budova byla postavena v roce 1967 jako typizovaná stavba mateřské školy
- součástí jsou přilehlé zahrady s moderním vybavením pro pobyt dětí, zelení a bylinkovou zahradou
- v těsné blízkosti je areál základních škol
- tato MŠ je největší ve městě a rozkládá se ve 2 přilehlých budovách, které jsou vzájemně propojeny
- najdeme zde 7 tříd, které navštěvují děti zpravidla od 3 do 7 let
- jsou zde třídy: "Myšky", "Žabičky", "Broučci", "Ježečci", "Kuřátka", "Sluníčka" a "Medvídci"
- pracoviště MŠ má svoji vývařovnu a jídlo se tak vaří a vydává přímo v budově
- u každé třídy je kuchyňka pro výdej jídla
- škola je vybavena pecí na keramiku

Pracoviště U Stínadel 1366

- nachází se v klidném prostředí v blízkosti centra
- bylo postaveno v roce 1979 jako typizovaná stavba mateřské školy
- součástí je rozlehlá zahrada s členitým terénem, který skýtá možnosti k pohybovému využití a k relaxaci po celý rok
- součástí školní zahrady je hřiště s polyuretanovým povrchem pro míčové i skupinové hry dětí
- venkovními prostory přímo navazuje na ZŠ Pražská
- skládá se ze tří pavilonů, z nichž dva jsou určeny pro pobyt dětí, třetí je hospodářský
- pavilony jsou propojeny spojovací chodbou, ve dvou třídách jsou využívány prvky Montessori pedagogiky
- jsou zde 4 třídy: "Sluníčka", "Ježečci", Kuřátka" a "Berušky"
- pracoviště MŠ má svoji vývařovnu a jídlo se tak vaří a vydává přímo v budově
- u každé třídy je kuchyňka pro výdej jídla

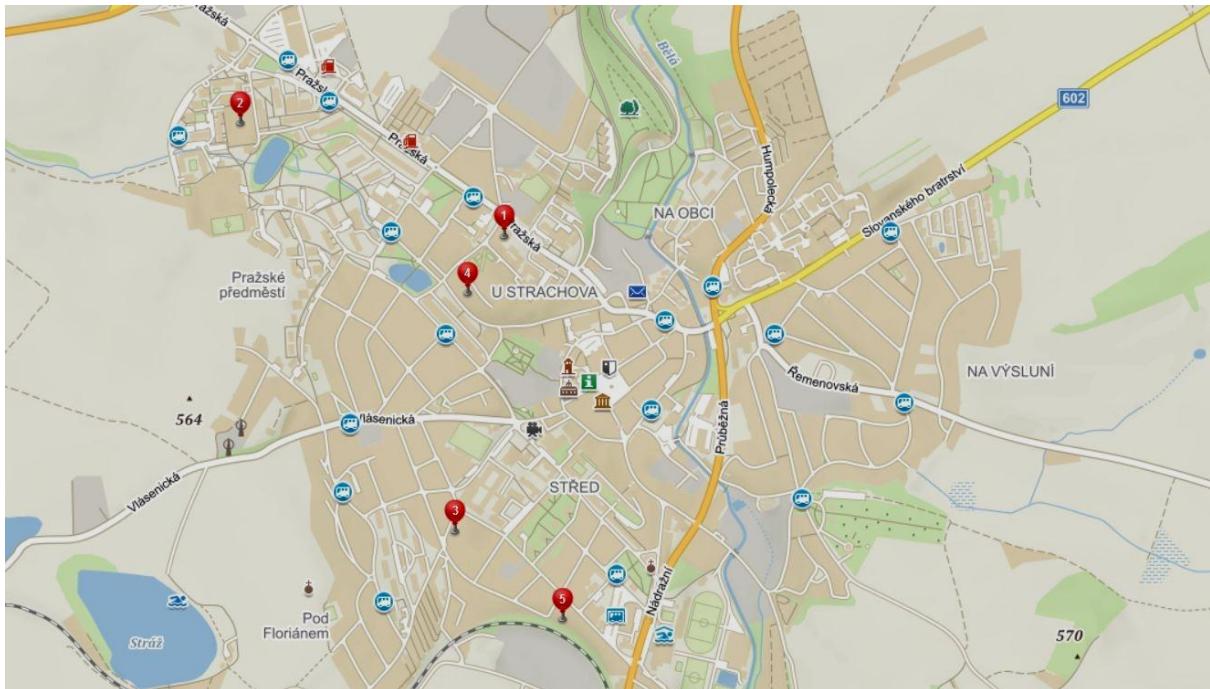

Pracoviště Pod Náspem 399

- nachází se v blízkosti autobusového nádraží
- původní budova z roku 1961 prošla několika rekonstrukcemi
- v současné době se zde nachází 3 třídy „Sluníčka“, „Broučci“ a „Motýlci“
- budovu obklopuje zahrada menších rozměrů, která je vybavena houpadly, prolézačkami, kolotočem, pískovištěm...
- pracoviště MŠ má svoji vývařovnu a jídlo se tak vaří a vydává přímo v budově

Mateřská škola Pelhřimov, příspěvková organizace má na všech pracovištích nastavena stejná pravidla týkající se dětí i zaměstnanců. Ve výchovně vzdělávací práci jsou respektována specifika jednotlivých pracovišť MŠ. Vedoucí zaměstnanci mají delegované pravomoci.

1. MŠ Pražská
2. MŠ Osvobození
3. MŠ Komenského
4. MŠ U Stínadel
5. MŠ Pod Náspem

Spolupracujeme:

- **s rodiči:**
  - individuální pohovory
  - informační schůzky pro rodiče
  - poradenství, zapůjčení odborné literatury
  - odborné přednášky
  - sponzoring
  - společné setkávání na plánovaných akcích školy
- **se zřizovatelem:**
  - účast na akcích města
  - zajištění programu k vítání občánků
  - vystoupení dětí v Domově seniorů

- údržba majetku a budov
- koncepce předškolního vzdělávání
- zajištění financování

- **se ZŠ:**
  - návštěva prvních tříd
  - využívání prostor tělocvičen a venkovních hřišť
  - společné sportovní a kulturní akce
  - účast učitelů ZŠ na schůzkách pro rodiče
  - návštěvy dětí ZŠ v MŠ

- **se ZUŠ:**
  - návštěva hudebních a tanečních vystoupení
  - mapování uměleckých předpokladů dětí v MŠ

- **s Městskou knihovnou:**
  - výpůjčky dětských knih a CD nosičů
  - využívání velmi kvalitní programové nabídky

- **s ekologickým centrem:**
  - vzdělávací programy s ekologickou tématikou

- **s plaveckou školou:**
  - realizace plaveckého výcviku pro předškoláky

- **s PPP Pelhřimov a SPC Jihlava:**
  - besedy a individuální konzultace pro rodiče
  - vyšetření a diagnostika dětí
  - logopedická prevence
  - grafomotorické kurzy
  - přednášky pro učitelky

Projekt „Rozvoj MŠ Pelhřimov“

Naše mateřská škola využila v roce 2017 Výzvy kraje Vysočina a získala z evropských strukturálních a investičních fondů EU finanční podporu v celkové výši 577.336,- Kč.

Projekt zjednodušeného vykazování vytvořený na dobu dvou let je zaměřen na:

- **osobnostně profesní rozvoj pedagogů**
Deset pedagogů absolvuje 16 hodinový vzdělávací program DVPP → zvyšování kvality každodenní práce při vzdělávání a výchově dětí.
- **společné vzdělávání dětí**

Po dobu 2 let bude působit na jednom z pracovišť školní asistent na 0,5 úvazku → poskytování větší podpory zejména dětem ohroženým školním neúspěchem.

- **usnadnění přechodu dětí z MŠ do ZŠ**
- **podporu extrakurikulárních aktivit**
- **spolupráci s rodiči dětí**

Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči za účasti externích odborníků.

Projekt „Centrum kolegiální podpory v oblasti předčtenářské pregramotnosti“

Cílem Centra čtenářské pregramotnosti je vytvořit podmínky pro odbornou diskusi na téma čtenářské pregramotnosti a podpořit její rozvoj v prostředí mateřských škol. Centrum vytváří prostor pro sdílení zkušeností, výměnu příkladů dobré praxe, diskuze o daném tématu, čerpání inspirace do výuky, společné plánování, reflexe výuky apod. Činnosti Centra se mohou zúčastnit i pracovníci České školní inspekce, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, dobrovolníci pracující s dětmi a mládeží. Setkání realizuje Centrum za spolupráce s manažery aktivity nejméně jednou měsíčně v průběhu školního roku v odpoledních hodinách tak, aby nebylo nutné organizovat zástup ve výuce. Materiálně technické zajištění je financováno ze strany vedení projektu.

1.3 Organizační uspořádání školy:

Počet pracovišť: 5

Počet tříd: 25

Provoz na jednotlivých pracovištích mateřské školy je celodenní. Provozní doba, personální a organizační zajištění je každoročně specifikováno v přílohách, neboť se může měnit podle potřeb školy.

Každé pracoviště má svoji školní vývařovnu.

Jednotlivé třídy mateřské školy jsou heterogenní i homogenní. Děti postupují do dalšího ročníku alespoň s jednou učitelkou, pokud to provozní důvody umožní.

Velkou měrou se na optimálním chodu školy podílí uklízečky a ostatní provozní personál. „Co vyžadujeme od dětí, dodržujeme sami“ – krédo, které motivuje personál školy i rodiče dětí k vytvoření dobrého klimatu.

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě „Žádosti k předškolnímu vzdělávání“, jíž podají zákonné zástupci dítěte v termínu zápisu do MŠ (v 1. polovině měsíce

května). Konkrétní datum je včas zveřejněno na webových stránkách školy, v pelhřimovských novinách, při vstupech do budov mateřských škol...

Při přijímání dětí postupuje ředitelka v souladu se „Směrnicí k přijímání dětí“, kterou schvaluje zřizovatel. Ostatní informace jsou obsaženy ve „Školním řádu“.

Veškeré informace o mateřské škole a aktuální dokumenty je možné získat na webových stránkách www.mspelhrimov.cz.

2. Charakteristika programu

Náš ŠVP vychází z RVP PV

Vize:

Naší vizí je mateřská škola lidská, dostupná všem bez předsudků, otevřená novým poznatkům a spolupráci, škola tvořivá, odborně, profesně i funkčně materiálně vybavená, hýčkající úctu k lidem, přírodě, životu a práci, v níž jsou spokojené děti, zaměstnanci i rodiče.

Poslání:

Naše mateřská škola si klade za cíl zajistování kvalifikované péče o děti předškolního věku a vyrovnání rozdílu v sociálním a kulturním zázemí dětí.

Vzdělávací program, podle kterého vyučujeme a vychováváme, je zaměřen zejména na vytváření pozitivních vztahů k sobě samému, k ostatním lidem a k prostředí, ve kterém dítě žije.

Při objevování světa vycházíme ze zásad prožitkového učení, pěstujeme pozitivní mezilidské vztahy a vedeme děti k samostatnosti, správnému životnímu stylu a vědomí, že se samy aktivně podílí na ovlivňování vnějšího světa.

Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Do běžných tříd je možné integrovat i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a to na základě doporučení poradenského zařízení, případně s dopomocí asistenta pedagoga. Těmto dětem jsou na základě vyhlášky č.27/2016 Sb. poskytována podpůrná opatření stupně 1-5 podle organizační, finanční a pedagogické náročnosti. Pro tyto děti je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP (plán pedagogické podpory) u 1. stupně podpůrného opatření a IVP (individuální vzdělávací plán), který vytváří učitelka na základě doporučení ŠPZ (školské poradenské zařízení) pro děti s podpůrným opatřením 2 a 3. Pro umístění dítěte, které má vyšší stupeň podpůrného opatření než 3, nemá naše škola vytvořeny podmínky. Při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je nutná úzká spolupráce s rodiči, odborníky a ŠPZ.

Za tvorbu, realizaci a vyhodnocování PLPP a IVP jsou zodpovědné učitelky, které tyto plány tvoří.

Asistent pedagoga poskytuje podporu učitelce mateřské školy při vzdělávání dítěte v rozsahu podpůrného opatření, nebo pracuje podle potřeby s ostatními dětmi podle pokynů učitelky. Asistent pedagoga může poskytovat podporu při vzdělávání více dětem, nejvýše však šesti.

Vzdělávání dětí nadaných:

Vzdělávání dětí nadaných lze realizovat opět na základě doporučení školského poradenského zařízení, a to takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání. Na základě přílohy č.1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. jsme povinni zajistit realizaci podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu 1 – 4 stupně podpory.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Při nižším počtu přijatých dětí mohou být do MŠ zapsány i děti mladší tří let. Tyto děti by měly zvládat základní hygienické návyky a měly by být schopné plnit požadavky, které jsou stanoveny RVP PV.

Těmto dětem je ponechán co největší prostor pro pohybové aktivity a hru, činnosti se častěji opakují a trvají kratší dobu, upevňují se hygienické a sociální návyky a to hlavně nápodobou a prožitkem. Důležitou podmínkou úspěšné adaptace těchto dětí je bezpečné prostředí, laskavý a důsledný přístup všech zaměstnanců MŠ a pevný denní režim.

3. Podmínky školy

Věcné podmínky:

- Všechna pracoviště mateřské školy mají dostatečně velké prostory, které odpovídají hygienickým normám. Na pracovišti MŠ Pražská jsou dvě třídy menších rozměrů, kde je třída nejmladších dětí rozdělena do dvou skupin.
- Součástí každé mateřské školy jsou samostatné vývařovny, které se průběžně modernizují.
- Dětský nábytek, zdravotně-hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné.

- Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogy plně využíváno.
- Děti se svými výtvory podílí na úpravě a výzdobě interiéru budovy.
- Tři z pěti pracovišť mateřské školy mají keramickou pec.
- Na budovy MŠ bezprostředně navazují zahrady, kde je dostatek zeleně a funkčních dětských hracích prvků.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory pracovišť mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

- Dovybavit zbývající dvě školní kuchyně konvektomaty.
- Při doplňování hraček a pomůcek se zaměřit na polytechnickou výchovu, kvalitní dětskou literaturu.
- Snažit se vytvořit ohraničené kouty pro experimentování a práci s různými materiály.
- Postupně se zaměřit na materiálně technické a bezpečné zázemí pro děti mladší tří let.
- Doplňovat a obměňovat vybavení školních zahrad, pečovat o zeleň.
- Ve spolupráci se zřizovatelem modernizovat zabezpečení budov v době provozu.

Spolupráce s rodiči:

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči ve většině případů panuje oboustranná důvěra, otevřenosť, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.
- Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji, v učení, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.
- MŠ nabízí rodičům poradenský servis, zapůjčení odborné literatury, setkávání s odborníky.
- Informace o dění v mateřské škole rodiče získávají na webových stránkách školy a na informačních nástěnkách v jednotlivých budovách.

- Motivovat rodiče k účasti na přednáškách odborníků z různých oblastí, které mateřská škola organizuje.

- Formou pravidelných neformálních setkání zvýšit zájem rodičů o dění v MŠ, možnostech a rozvoji jejich dětí.
- Stále zlepšovat komunikaci učitelka x rodič, nabídka individuálních konzultačních schůzek 1x ročně nebo dle potřeby.

Personální zajištění:

- Všichni zaměstnanci mateřské školy mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pracovní tým funguje na základě stanovených kompetencí a vytvořených pravidel.
- Pedagogové mají možnost a zároveň povinnost se průběžně vzdělávat.
- Služby pedagogů jsou organizovány se snahou zajistit při všech činnostech optimální pedagogickou péčí a bezpečnost dětí.
- Služby pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro děti nadané jsou zajišťovány ve spolupráci s odbornými poradenskými pracovišti.

- Začlenit do kolektivu nové pracovníky a odborně je uvést do praxe.
- Pokračovat v dalším sebevzdělávání zaměstnanců. Zaměřit se na nové metody práce, které obohacují pedagogické působení zaměstnanců a nejsou jejich prioritou.

Životospráva:

- Při přípravě pokrmů a nápojů je dodržována odpovídající technologie. Děti do jídla nenutíme, ale podněcujeme jejich zájem poznávat nové chutě.
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, jenž je zároveň natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- S ohledem na aktuální počasí a program činností pobýváme s dětmi dostatečně dlouho venku.
- Děti mají dostatek volného pohybu, především na školní zahradě, dětském hřišti, při pohybu ve volné přírodě. K pohybovým aktivitám dále využíváme hřiště a tělocvičny sousedních základních škol.

- Vést děti k respektování individuální potřeby spánku ostatních dětí.
- Zajistit optimální pitný režim dětí, omezovat cukr a slazené nápoje.
- Využívat nové moderní technologie při přípravě jídla, zavádět nové receptury, minimalizovat polotovary.
- Vytvářet základy společenského chování v oblasti stravování.
- Vnímat hodnotu potravin, ocenění práce spojené s přípravou jídla.

Psychosociální podmínky:

- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situace.
- Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování.
- Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem, ale učí se přizpůsobit své tempo dětské skupině.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, společně si tvoří pravidla soužití.
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte, vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a potřebám jeho života.
- Pedagog se snaží vyhýbat negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte.
- Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem.

- Vytvářet společně s dětmi pravidla soužití, graficky je znázornit, vystavit ve třídě na dětem viditelném místě a vést děti, aby se s nimi postupně ztotožnily.
- Zaměřit se na to, aby se nikdo nebál přiměřeným způsobem vyjádřit svůj názor.
- Respektovat pravidla komunikace a naslouchání.

Organizace:

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Při vstupu do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Jsou vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídách.

- Frontální zdravotně preventivní pohybové aktivity doplňovat individuálními a skupinovými podle potřeb jednotlivých dětí, promýšlet vhodné motivace a dostatek pomůcek k těmto aktivitám.
- Zkvalitnit adaptační režim s ohledem na potřeby jednotlivých dětí a rodičů.
- Uvědomit si důležitost spontánních aktivit pro dítě a upravit tak jejich poměr k aktivitám řízeným.
- Podněcovat děti k vlastní aktivitě, samostatnosti v rozhodování, k experimentování, zvyšovat jejich sebevědomí a důležitost pro skupinu. Vést děti k tomu, aby si samy organizovaly činnosti.
- Měnit prostředí třídy v souvislosti s probíraným tématem.

Řízení:

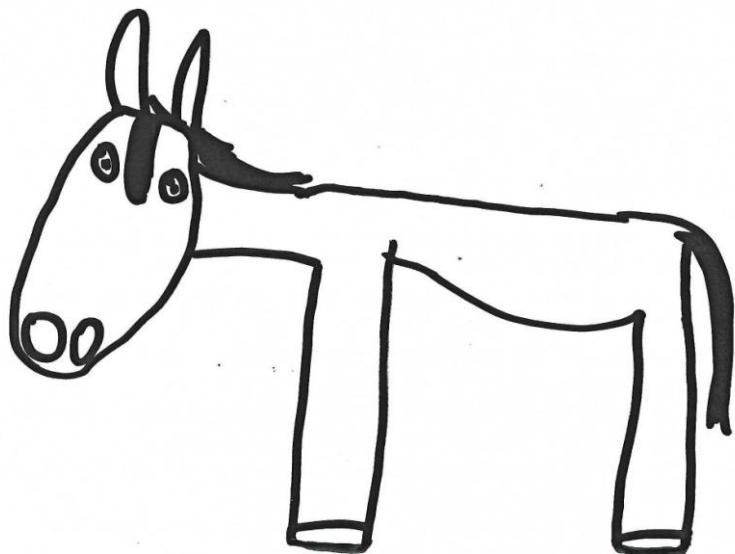
- Povinnosti a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny písemnou formou.
- Je vytvořen funkční informační systém uvnitř školy i navenek.
- Vedoucí zaměstnanci na jednotlivých pracovištích mají delegovány své pravomoci.
- Ředitelka ve spolupráci s vedoucími jednotlivých pracovišť vyhodnocuje práci všech zaměstnanců na základě stanovených kriterií.
- Ředitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, ostatními organizacemi a odborníky.

- Větší spolupráce učitelek ve třídě zejména při plánování a evaluačních činnostech.
- Při plánování jednotlivých činností ve třídě se více opírat o analýzu a využívat zpětnou vazbu.
- Prohloubit spolupráci se ZŠ v oblasti vstupu a pozorování učitelky ZŠ do předškolní třídy MŠ.
- Řešit vzniklé problémy otevřeně a věcně.
- Více se prezentovat na veřejnosti, využívat médií.

4. Vzdělávací obsah ŠVP

- Vzdělávací obsah ŠVP slouží pedagogovi jako východisko pro vlastní vzdělávací nabídku.
- Vzdělávací obsah naší mateřské školy nabízíme v 11 obecných celcích, které zhruba nastínují obsah vzdělání v průběhu školního roku a týkají se rozvíjení všech stránek osobnosti dítěte.
- Obsah celků je stanoven tak, aby byl dětem srozumitelný, prakticky využitelný, zajímavý a přínosný.
- Jednotlivé bloky obsahují několik témat, přičemž si učitelky volí to, které je pro ně a pro děti v dané situaci či v daných podmírkách aktuální a vyhovující.
- Učitelky si samy určují časový rozsah plnění zvoleného tématu s přihlédnutím na podmínky, na momentální situaci, na schopnosti dětí a na celkovou úroveň třídy.
- Zvolená téma učitelky rozpracovávají do TVP – otevřený pracovní plán pedagoga, který se vytváří postupně a je naplněn ve vztahu ke konkrétní třídě dětí – tak, aby děti pracovaly samostatně a tvorivě, aby se seberealizovaly, uskutečňovaly své vlastní nápady a uplatňovaly své praktické dovednosti.
- TVP se skládá z „integrovaných bloků“, které obsahují konkrétní nabídku témat a činností propojených s konkrétními cíli a záměry, popřípadě očekávanými výstupy bloku. Součástí může být zásobník prostředků (básničky, písničky, texty, výrobky, pracovní listy...). Na závěr bloku pedagog svou práci směrem k dětem evaluuje a na základě výsledků evaluace dále plánuje.
- Níže uvedený vzdělávací obsah je pro pedagogy závazný → pedagog by měl tyto okruhy dětem nabídnout, děti by měly mít příležitost se s těmito příslušnými poznatkami v průběhu předškolního vzdělávání setkat, ale nemusí si je v plném rozsahu osvojit.

KROK ZA KROKEM, CELÝM ROKEM...

1. Šlapu si to do školky, pro kluky a pro holky...
2. Malíř podzim už je tady, míchá barvy dohromady...
3. Chodí ve třech, vždyť to znáš: anděl, čert a Mikuláš...
4. Půjdeme spolu do Betléma...
5. Bílá zima, modré mrazy, sněhuláci celí nazí...
6. Haló, pane karnevale, račte dále, račte dále...
7. Odemyky, zamyky, odemkneme trávníky...
8. Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný...
9. Víte, že každá maminka bývala jednou malinká...
10. V dobrém jsme se sešli, v dobrém se rozejdeme...
11. Když je všechno jinak, aneb hlavně se z toho nezbláznit...

1. ŠLAPU SI TO DO ŠKOLKY, PRO KLUKY A PRO HOLKY

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- adaptace dětí → naplnění potřeby MÍSTA A BEZPEČÍ → DÍTĚ SE NEBOJÍ A CHCE CHODIT DO MŠ ☺
- orientace ve třídě, v MŠ → moje značka, místo u stolu, postýlka...
- režim dne → Co budeme dělat teď a co potom?
- základní pravidla soužití → ABY TO NEBOLELO!
- volná hra → Kdo si se mnou bude hrát?
- kdo je kdo? → jména dětí, paní učitelky...

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Dítě v rámci svých možností:

- se orientuje v prostoru třídy → kde jsou uloženy hračky, knihy, výtvarné potřeby, kapesníky, odpadkový koš, prostírání...
- zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí → chůze do schodů, pohyb v nerovném terénu, vyhýbání se překážkám...
- si osvojuje pravidla pohybu ve skupině → ABY TO NEBOLELO!
- rozvíjí sebeobsluhu
- se seznamuje s pravidly platnými v MŠ pro hygienu, stolování...
- se učí udržovat pořádek a postarat se o hračky
- získává povědomí o pravidlech bezpečnosti → při pohybu v MŠ, na školní zahradě, na vycházce...
- oslovouje jménem kamarády, paní učitelku
- vyjadřuje pozdrav, poděkuje, poprosí
- sdílí své zážitky
- naslouchá druhým
- prožívá odloučení
- se rozhoduje s čím, s kým si bude hrát
- respektuje stanovená pravidla
- si uvědomuje příjemné i nepříjemné prožitky
- navazuje kontakty s dětmi i dospělými
- přijímá a uzavírá kompromisy
- se zapojuje mezi své vrstevníky
- se seznamuje a přizpůsobuje rádu školy
- si tvoří základní představu o pravidlech chování
- se orientuje bezpečně ve známém prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- různorodé společné hry a skupinové aktivity vedoucí k přirozené adaptaci (námětové hry, konstruktivní a výtvarné projekty)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem → Draka je lepší pozdravit (D. Krolupperová, M. Kratochvíl), A pak se to stalo (E. Stará), Neotesánek (D. Krolupperová), Zlobilky (M. Drijverová)...
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (hygiena, stolování, oblékání, úklid a úprava prostředí)
- dostatek času pro volnou hru, poznávání prostředí, sbližování s kamarády...

2. MALÍŘ PODZIM UŽ JE TADY, MÍCHÁ BARVY DOHROMADY

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **změny v přírodě** → krácení dne, počasí, barvení a opadávání listů, odlet ptáků, vyhledávání zimovišť, obstarávání zásob, podzimní plody (šípky, trnky, kaštany, žaludy, bukvice...)
- **podzimní svátky** → oslava úrody (dožínky, trhy, jarmarky, posvícení), svátek sv. Martina, sv. Václava, soužití lidí, vyprávění babiček
- **symboly podzimu, roční období, pojmenování měsíců**
- **podzim v říkankách, písničkách a literatuře**
- **ovoce a zelenina** → velikost, tvar, barva → přiřazování, pojmenování, třídění
- **výtvarné a pracovní techniky, jež vystihují období podzimu**
- **Dušičky** → koloběh života, stárnutí, smrt v životě lidí, rostlin a zvířat – pohádky a příběhy
- **přípravy na zimu** → sklizeň ovoce a zeleniny, zpracování a uskladnění, práce na polích (sklizeň brambor, kukuřice, orba, setba...), výlov rybníka
- **oblečení** → pojmenování materiálů, seznámení s výrobou, pracovní techniky → provlékání, navlékání, příšívání, vyšívání
- **ukolébavky** → o čem?, pro koho?, rychle x pomalu...

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Dítě v rámci svých možností:

- všímá si změn ve svém okolí → počasí, krácení dne, opadávání stromů..., vede jednoduché úvahy o změnách v přírodě
- vyjadřuje náladu podzimu prostřednictvím hudebně pohybových činností, vědomě napodobuje jednoduchý pohyb dle vzoru
- vnímá, že svět má svůj řád, je rozmanitý, rozlišuje čtyři roční období → popíše znaky podzimu, pojmenuje podzimní měsíce
- má povědomí o podzimních svátcích a tradicích s nimi spojenými, uplatňuje své vlastní zkušenosti s nimi, ptá se na věci, které ho zajímají
- vnímá emoce druhých, rozpoznává grimasu, prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí → soucit, radost, strach, smutek
- uvědomuje si, co jeho zdraví prospívá, co škodí → význam ovoce a zeleniny ve stravě, ochrana proti chladnému počasí...
- rozlišuje a pojmenuje některé stromy podle listů, jehlic, dozrávajících plodů...
- získává povědomí o činnostech prováděných na podzim → sklizeň, uchování plodin, přípravy na zimu, dokáže slovně ocenit práci druhých, dělí se
- vnímá jedinečnost podzimu prostřednictvím literatury, reprodukuje říkanky, písničky s tématem podzimu, objevuje kouzlo humoru a vtipu
- si je vědomo své role ve společnosti, spolupracuje s ostatními při plánování činností, tvorbě či hře, požádá druhého o pomoc, toleruje rozhodnutí skupiny, přizpůsobuje se společnému programu
- podílí se na úpravě a výzdobě mateřské školy, při tvorbě uplatňuje mimo běžných výtvarných a grafických materiálů přírodniny a odpadové materiály, využívá možnosti tvořit v exteriéru
- uvědomuje si, že odlišnost je přirozená → rozeznává vůně, chutě, vnímá hmatem, rozlišuje tvary předmětů, všímá si společných znaků a rozdílů
- zpívá ukolébavku, rozlišuje rychlé x pomalé tempo písničky
- tvoří přídavná jména, slova opačného významu
- pojmenovává druhy ovoce, zeleniny, lesních plodů...
- zná některé druhy sladkovodních i mořských ryb → hledá charakteristické znaky rybího těla, nachází společné znaky a rozdíly
- prožívá radost ze zvládnutého a poznáного
- orientuje se v elementárním počtu do šesti, rozlišuje více, méně..., chápe prostorové pojmy vpravo, vlevo, dole, nahore...

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- vycházky do volné přírody (Městské sady, rybník Stráž, výlet na Křemešník), dostatek času pro zkoumání, objevování, hledání odpovědí (využití knih, znalostí rodičů, internetu), sběr přírodnin...
- využití přírodnin při volné hře, pracovních činnostech, výzdobě mateřské školy...
- experimenty a konkrétní operace s přírodním materiálem → třídění, přiřazování, odhad, porovnávání, počítání, tvorba číselné řady, prostorové pojmy námětové a smyslové hry
- příprava a společné prožití některého z podzimních svátků
- diskuse, rozhovory, sdílení zkušeností
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů s motivem podzimu → Bráška je taky ježek (J. Kahoun), Duhové pohádky (D. Fischerová), Zuzanka a ježeček (D. Krolluperová), Já, Baryk (F. Nepil), Proč nekveteš? (K. Macurová)... s motivem dušiček – Myši patří do nebe (I. Procházková), Princezna z třešňového království (M. Zinnerová), Anna a Anička (M. Špinková), Návštěva malé smrti (Kitty Crowther), Děvčátko s kosou (M. Stavarič)...
- návštěva ekologického centra Mravenec, programů Městské knihovny s tématem podzimu

3. CHODÍ VE TŘECH, VŽDYŤ HO ZNÁŠ: ANDĚL, ČERT A MIKULÁŠ

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **anděl, čert a Mikuláš** → Jak vypadají? Jací jsou? Kde žijí po celý rok? Jaké je to u nich doma? Chodí k dětem všude na světě? → rozvoj fantazie, řečových schopností, vyhledávání informací, ztvárnění pohybové, výtvarné...
- **strach** → Kde se bere? Čeho a proč se ještě bojím? Je špatné bát se? Bojí se jenom děti? Jak lze strach či obavy překonat nebo alespoň zmírnit? → hry, aktivity a činnosti, které jsou dětem příjemné
- **anděl x čert (dobro x zlo)** → pochopení rozdílu, hledání příkladů, postoj k jednání svému i druhé osoby
- **pravidla v naší třídě x v pekle** → Proč je máme? Fungují nám? Co s nimi?, „špatné“ chování (hodit do pytle), rozvoj kooperativních dovedností → pomáháme si navzájem
- **oheň** → význam pro život → dobrý x zlý (Dobrý sluha, zlý pán)

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Dítě v rámci svých možností:

- prožívá přípravy i samotnou návštěvu Mikuláše s doprovodem v MŠ
- má povědomí o postavě sv. Mikuláše, vnímá podobnost i rozdíly mezi legendou a současnou oslavou
- uplatňuje svou fantazii při popisu, ztvárnění postav Mikuláše, čerta a anděla, utváří si představu o tom, kde bydlí, co dělají celý rok...
- pojmenovává části lidského těla, ví, čím se člověk liší od čerta a anděla → popisuje, co vidí → osobní zkušenost, využití obrazového i poslechového materiálu
- procvičuje koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, využívá vhodný výtvarný materiál při ztvárnění Mikuláše, čerta a anděla, výzdobě třídy, tvorbě mikulášské punčochy...
- ovládá své tělo, rozvíjí pohybové dovednosti, sladí pohyb se zpěvem → čertovské a andělské hry
- správně zachází s běžnými pracovními pomůckami → koště, hadr, smetáček a lopatka → podílí se na úklidu → Aby to u nás ve třídě nevypadalo jako v pekle. ☺
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, překonává strach, uvědomuje si příjemné a nepříjemné pocity, spolupracuje s ostatními, pomáhá druhému → návštěva Mikuláše s doprovodem v MŠ
- pojmenovává, z čeho má strach, hledá odpovědi na otázku PROČ?

- upevňuje samostatnost při osobní hygieně a sebeobsluze → Aby Mikuláš věděl, co už všechno umím. ☺
- vypráví zážitky, porovnává své zkušenosti z návštěvy Mikuláše v MŠ a doma
- využívá všechny své smysly, zkoumá jejich možnosti a uplatnění
- záměrně se soustředí na činnost a udržuje pozornost
- poslouchá text příběhu, dokáže ho převyprávět, dokončit
- vědomě si pamatuje a vybavuje krátký text → přednáší báseň, zpívá píseň
- zná pravidla her, společného soužití → respektuje je a snaží se je dodržovat
- rozlišuje a pojmenovává DOBRO/ZLO, uvede příklad
- respektuje potřeby jiného dítěte → podělí se o hračky, pamlsky...
- pozorně poslouchá a se zájmem sleduje literární či hudební představení → řekne, co bylo zajímavé
- učí se zvládat hudební a hudebně pohybové činnosti
- uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat → ví, kam se obrátit o pomoc → setkání s neznámým člověkem, oheň, zásuvky, vodní plochy, silniční provoz...

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- pohybové a taneční hry, dráhy obratnosti (prolezání, podlézání, plížení...), písničky a říkanky inspirované životem čertů a andělů
- prožitkové učení
- zdravotně zaměřené činnosti → uvolňovací, dechová a relaxační cvičení
- diskusní a asociační kruh, dramatizace příběhu → hra v roli
- výtvarné, pracovní a manipulační činnosti
- příběhy a pohádky s motivem čertů či andělů → O čertovi (Pavel Čech), Jak čert hledal díru do pekla (V. Čtvrtěk), Chaloupka na vršku (Š. Váňová), V Dlouhonosech zlobí čert (J. Kahoun), Mikuláš, Ježíšek, pan Vrána a my (M. Kratochvíl), Lucka Luciferka (I. Březinová)... s motivem strachu → Už se nebojím tmy (VHRSTI), Vlk a tma (D. Rušar)...
- návštěva Mikuláše, čertů a anděla v MŠ

4. PŮJDEME SPOLU DO BETLÉMA...

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **zvyky a tradice** (adventní věnec, rozkrajkování jablek, zdobení stromečků, posílání pohlednic, pečení cukroví...)
- **Ježíšek** (seznámení s historickou osobností x mediální podoba Ježíška x moje představa → Jak vypadá?, Kde bydlí?, Jak obdarovává?)
- **koledy** (o čem jsou, porozumění obsahu, naučit se koledu, hudební doprovod...)
- **darovat x dostávat** (využití literárních i osobních příběhů, prožití okamžiku → Co bych si přál od Ježíška? Kdo asi pomáhá Ježíškovi obstarávat dárky...)
- **vánoční pohádky** → naslouchání, porozumění příběhu, předvídání děje, uplatnění vlastní fantazie...
- **vánoční symboly** (jesličky, kapr, jmelí, jablko, cukroví, vánočka, vánoční strom, zvon, rolnička, svíčky, ořechy, anděl, hudba...)
- **jesličky, betlém** (příběh o narození, návštěva kostela)
- **adventní kalendář** → společná výroba (odměna x plnění úkolů, čtení příběhů...)
- **vánoční přání** (Co by si přál člen rodiny, kamarád, zvířecí kamarád, strom v lese?...) pohlednice (Komu bych ji poslal, co bych mu popřál?...)

- **Ježíšek, Santa Klaus a ti druzí**, aneb obdarovává Ježíšek všechny děti na světě? (seznámení s vánočními postavami → jak vypadají, jakým způsobem a kde obdarovávají...)
- **zimní slunovrat** → prozkoumání pojmu, hledání souvislostí...

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Dítě v rámci svých možností:

- prožívá adventní období, spoluvytváří prostředí pohody, domlouvá se, pomáhá → přípravy, těšení na Vánoce, setkání s rodiči
- procvičuje koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku při práci s drobným materiélem, výtvarným náčiním → výzdoba třídy, zdobení stromečků, výroba dárků
- uplatňuje všechny svoje smysly → společné pečení, ochutnávání, balení vánočních dárků
- ovládá dech, střídá rychlé a pomalé tempo koled, učí se nové texty → doptává se na význam slov, kterým nerozumí, doprovází zpěv rytmickými nástroji
- si osvojuje elementární poznatky o vánočních zvykách a lidových tradicích, stává se jejich aktivním činitelem a budoucím předávajícím
- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru, přizpůsobuje jej dle pokynu → vánoční setkání s rodiči
- sleduje vyprávění, zachytí hlavní myšlenku příběhu, předvídá děj, vizualizuje své představy → poslech tradičních i novodobých vánočních příběhů
- reprodukuje krátký text, zvládne jednoduchou dramatickou úlohu → ztvárnění zvyků, tradic, vánočního příběhu
- zajímá se o nové věci, podílí se na získávání informací → vyhledávání v knihách, otázky pro rodiče, prarodiče..., uplatňuje své nápady → Kdo pomáhá Ježíškovi připravovat dárky?
- pojmenovává věci, situace, které ho obklopují (vánoční symboly apod.)
- vnímá umělecké a kulturní podněty, naslouchá → vyjadřuje své pocity a dojmy
- zajímá se o druhé, učí se porozumět běžným projevům citů druhých → odhaduje jejich přání
- uvědomuje si, že není hezké jenom dostávat, ale také dávat, dělit se → vytváří si prosociální postoje
- podílí se na upevňování vzájemných vztahů mezi MŠ a rodinou
- vnímá, že svět má svůj řád, přesto je rozmanitý a pest्रý → zimní slunovrat, nic nelze uspěchat ani zastavit, rozdílné způsoby trávení Vánoc ve světě...
- všímá si změn a dění v nejbližším okolí, popíše situaci, vyjádří svůj postoj → výzdoba města, vesnice, kostela, unavené maminky, pečení, uklízení...

- sleduje adventní přípravy probíhající mimo MŠ a rodinu → návštěva betléma, vánoční výstava, divadelní představení
- využívá knihy, obrazový materiál i jiná média k připomenutí adventního a vánočního času

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- vycházky do volné přírody (Městské sady, rybník Stráž, výlet na Křemešník)
- dostatek času pro zkoumání, objevování, hledání odpovědí (využití knih, znalostí rodičů, internetu...)
- procházky po městě, návštěva vánoční výstavy, kostela...
- četba z knih s tématem adventu, Vánoc → Vánoční pohádky (Z. Malinský), České Vánoce (J. Lada), Ježíšek (H. Skálová), Příběhy dvanácti měsíců (R. Fučíková), Dárek pro Ježíška (S. Lice), Husa Líza a vánoční hvězda (P. Horáček), Vánoce pro kočku (T. Radoměřská), Štuclinka a Zachumlánek (F. Nepil), Lota z Rošťácké uličky (A. Lindgrenová), Ten vánoční čas (J. Rákosníková), Katrin a Lotka (M. Falková), Chaloupka na vršku (Š. Váňová)...
- dostatek času na tvoření → přáníčko, ozdoby, dárek pro rodiče, betlém...
- společné pečení → obstarání surovin, zadělání, zpracování těsta, ochutnávka
- diskuse, rozhovory, sdílení zkušeností
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- návštěva programů Městské knihovny s tématem Vánoc a adventu
- zhodovení jednoduchých rytmických (doprovodných) nástrojů, poslech úryvků z Vánoční mše J. J. Ryby
- zážitková práce s literárním textem → vyhledávání obrázku podle slyšeného textu, vlastní ilustrace motivu, který dítě nejvíce zaujal (libovolný či zadaný motiv), obrázková osnova → domýšlení příběhu, vytvoření „vánočního komiksu“ na motivy vánočních pohádek

5. BÍLÁ ZIMA, MODRÉ MRAZY, SNĚHULÁCI CELÍ NAZÍ...

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **konec x začátek roku** (Proč a jak je slavíme?) → kalendář, měsíce, dny v týdnu
- **tři králové** → legenda, tradice s nimi spojována, tříkrálová sbírka, vzájemná pomoc
- **roční období** → znaky a symboly zimy, počasí → charakteristika, zvláštnosti, záznam → dohodnuté znaky, pozorování
- **sníh a led** → pokusy, experimenty, tvorbení (interiér x exteriér)
- **zdraví, smysly, tělo** → ochrana a péče, nemoci a vitamíny
- **zima jen část roku x zima po celý rok** → porovnání (výhody, nevýhody); kraje, kde je celý rok jen zima (Eskymáci)
- **zimní sporty a radovánky** → využití sněhových podmínek, činnosti a sporty provozované pouze v zimním období
- **živočichové a rostliny v zimě** → stopy, zimní spánek, péče

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

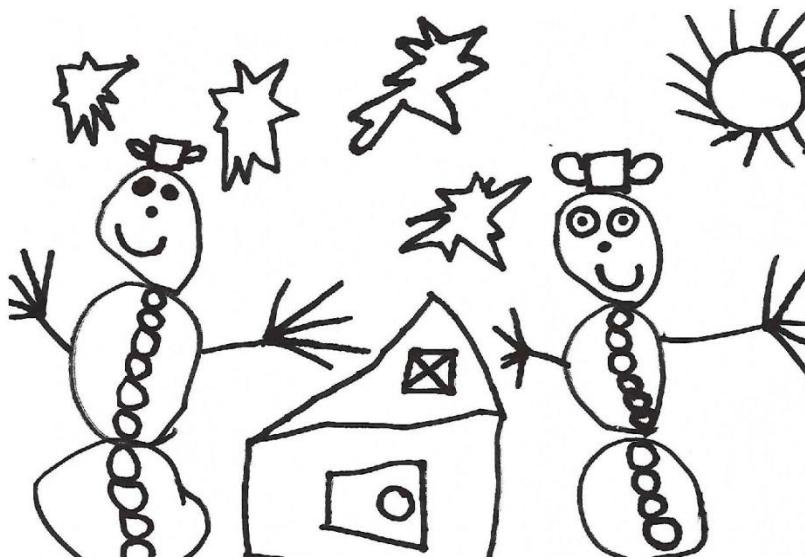
Dítě v rámci svých možností:

- zachovává správné držení těla, zdokonaluje svou fyzickou zdatnost a obratnost
- zvládá základní pohybové dovednosti na sněhu, ledu → překonává překážky i nepohodlí
- pojmenovává části lidského i zvířecího těla, všímá si rozdílů i podobností
- určuje ptáky, kteří přilétají na krmítko, napomáhá při vyhledávání informací o nich, podílí se na péči o ně
- všímá si stop zanechaných ve sněhu, snaží se určit, komu patří
- ví, jak se chránit před chladem, mrazem, jakým způsobem lze tělo zahřát
- si všímá změn souvisejících se zimním obdobím v přírodě i ve městě → počasí, délka dne, úpravy mateřské školy i města, chování zvířat...
- vnímá a těší se z předností zimního období (činnosti a radovánky) x uvědomuje si i jeho úskalí (náledí, padající rampouchy, nebezpečí při pohybu na zamrzlé ploše)
- ví, že jsou země, kde je zima celý rok → specifický způsob života, živočichové...

- zkouší některé druhy zimních sportů → aktivně či prostřednictvím pantomimy, pojmenuje je, popíše příslušnou výstroj, charakteristické znaky
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- klade otázky a hledá odpovědi s pomocí knih → využívá encyklopedie, odborné časopisy
- projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu → rozliší a určí, v jakém ročním období se příběh udál
- zkoumá zimu všemi smysly → experimenty se skupenstvím vody; teplo x chlad
- rozlišuje symboly ročních období, pojmenuje je, rozlišuje a rozumí jejich významu
- ztvární krásu zimy prostřednictvím výtvarných, hudebních a pohybových aktivit

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- vycházky do Městských sadů, okolí Pelhřimova
- využití přírodních podmínek, vyhledávání vhodných míst pro bezpečný pobyt na sněhu
- taneční a pohybové hry motivované zimním obdobím
- vyhledávání informací v encyklopediích, využití atlasu, globusu...
- společně tvořená dokumentace – koláže, záznamové archy, fotografie...
- společné diskuse, skupinová i individuální konverzace, komentování zážitků
- četba pohádek, příběhů odehrávajících se v zimním období → Štuclinka a Zachumlánek (F. Nepil), Chumelení (J. Kahoun), Bílá zima (M. Lukešová) Bíle - Knížka o zimě a sněhu (Hynek Vilém), Krtek v zimě (H. Doskočilová), Čarovná zima (T. Jansson)...
- dramatizace příběhu (techniky dramatické výchovy)
- výtvarné a pracovní činnosti
- výroba krmítka, obstarání krmiva pro ptáky
- návštěva pořadů Městské knihovny, ekologického centra Mravenec

6. HALÓ PANE KARNEVALE, RAČTE DÁLE, RAČTE DÁLE...

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **masopust** → přiblížení významu, zvyky, říkanky, tradiční pokrmy (koblížky, jitrnice → zabijačka), postavy v průvodu, oslavy dříve x dnes
- **karneval v MŠ** → příprava, výzdoba a prožití
- **masky** → činnosti s různorodým materiélem
- **potraviny, pokrmy, dobroty** → Kde se berou? Kdo, kde a jak se připravují? (pekař, řezník, cukrář...)
- **profese dospělých** → Kým budu, až vyrostu? Co se mi na práci líbí? Co potřebuje/musí umět zedník, řidič, prodavač...? Co dělá v práci moje maminka/táta/teta...?
- **já jsem muzikant...** → hudební nástroje, hra na tělo, výroba nástrojů, spolupráce v kapele

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Dítě v rámci svých možností:

- se podílí na přípravě karnevalu, prožívá karnevalové veselí, projevuje, co cítí
- ovládá své tělo, sladí pohyb s rytmem a hudbou, napodobuje pohyb dle vzoru, ale uplatňuje i svou vlastní fantazii, předkládá své nápady

- odmítá činnost, která je mu nepříjemná, vyjednává, domlouvá se na společném řešení
- procvičuje jemnou motoriku při výtvarných a pracovních činnostech → tvorba masky, příprava a výzdoba na karneval
- rozumí a svými slovy vysvětluje, co je masopust, užívá pojmu ve správném kontextu
- zvládá sebeobsluhu při oblékání masky, vyvine úsilí, požádá o pomoc
- užívá všechny své smysly
- ví, jaké potraviny jeho tělu prospívají/škodí, uvede příklady
- vizualizuje popis, vyhledá odpovídající obrázek
- využívá k dorozumívání slova, mimiku a gesta
- sleduje příběh, vyprávění, reaguje na neznámé slovo, klade otázky, hledá vysvětlení
- zná nazpaměť krátké texty, reprodukuje je
- pojmenovává některé hudební nástroje, napodobuje, jak se na ně hraje, poznává je podle zvuku
- se soustředí, postupuje dle pokynů, spolupracuje → výroba masky, hudebního nástroje, činnosti s potravinami...
- sleduje a účastní se masopustu, karnevalu pořádaného ve městě/vesnici, sdílí své zážitky, zkušenosti

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- tanecní a pohybové hry inspirované lidovým folklórem
- říkanky, hádanky a písničky patřící k období masopustu
- karneval v MŠ, masopustní průvod na pelhřimovském náměstí, okolních vesnicích
- četba příběhů, vyprávění o masopustu → Chaloupka na vršku (Š. Váňová), Štuclinka a Zachumlánek (F. Nepil), Jak voní týden (Olga Masiuková)...
- prohlížení, vyhledávání v kuchařkách, reklamních tiskovinách
- společné pečení, příprava pohoštění, ochutnávka
- námětové hry s využitím hraček, běžných předmětů
- pozorování činnosti dospělých → prodavač/ka, kadeřník/ce, řidič, policista...
- poslech audionahrávek → hudební nástroje

7. ODEMYKY, ZAMYKY, ODEMKNEME TRÁVNÍKY...

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **poslové jara** → tání sněhu, oteplování, prodlužování dne, první rostliny, návrat ptáků, probouzení hmyzu... → vyhledávání, pojmenování
- **svátky jara** - vynášení zimy, apríl, otvírání studánek, pálení čarodějnic → tradice x dnešní způsob oslav, postava čarodějnici → vlastnosti, dovednosti, ztvárnění...
- **jaro** → roční období, pojmenování měsíců, symboly, jedinečnost
- **jarní úklid** → v přírodě, na zahradě, ve školce, doma..., pomoc, třídění odpadu → druhy, PROČ? JAK?, pravidla při nalezení odpadu v přírodě
- **experimenty s klíčením semen, sázení**
- **živá a neživá příroda** → význam neživé přírody (voda, půda, vzduch...), péče a ochrana, propojení
- **hmyzí společenství (mravenci, včely)** → uspořádání, role (královna, chůvičky, dělnice, ochránci...), vzájemná pomoc, ochrana, význam...
- **květiny** → koloběh života u rostlin, význam pro ostatní, pojmenování, části...
- **zvířata a mláďata** → pojmenování, mláďata → jak přichází na svět, co umí, musí se učit, kdo se o ně stará, specifika (žáby, motýli...)
- **zápis do ZŠ** → návštěva vyučování v ZŠ, informace o samotném průběhu, procvičování činností, které ještě nejsou zcela zvládnuty

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

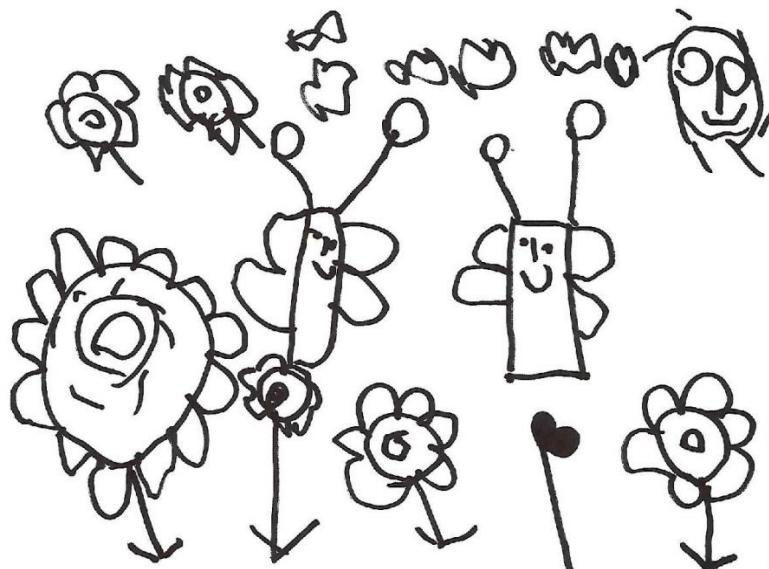
Dítě v rámci svých možností:

- užívá všechny své smysly ke zkoumání probouzející se přírody → všímá si změn ve svém okolí → počasí, prodlužování dne, rašení pupenů, listů květů stromů..., vede jednoduché úvahy o změnách v přírodě
- vnímá, že svět má svůj řád, je rozmanitý, rozlišuje čtyři roční období → popíše znaky jara, pojmenuje jarní měsíce
- má povědomí o významu přírody, učí se být citlivý a ohleduplný k živým bytostem, životnímu prostředí, předmětům i práci druhých → respektuje specifika a odlišnosti
- má povědomí o jarních svátcích a tradicích s nimi spojených, uplatňuje své vlastní zkušenosti s nimi, ptá se na věci, které ho zajímají

- rozeznává a pojmenuje některé rostliny kvetoucí na jaře, ptáky vracející se z teplých krajin, volně žijící živočichy, hmyz → nachází společné znaky, podobu i rozdíl...
- svým způsobem ztvárnuje probouzející se přírodu, náladu jara → využívá slovo, výtvarné, hudební, pohybové dovednosti či dramatickou improvizaci, tvoří spontánně i vědomě, napodobuje vzor
- uvědomuje si své tělo a jeho možnosti → růst, fyzická zdatnost, obratnost → CO UŽ UMÍM? → srovnání s mláďaty živočichů
- projevuje zájem o knížky, naslouchá příběhům inspirovaným obdobím jara, slovně vyjadřuje o čem příběh je, učí se předvídat situaci, dokončuje započatý příběh
- procvičuje motoriku ruky a oka při výtvarných a pracovních činnostech, podílí se na výzdobě třídy i MŠ, ztvárnuje s pomocí rozličných materiálů a výtvarných technik probouzející přírodu
- získává vědomosti o tom, co rostlina potřebuje k růstu → postupuje dle pokynů, spolupracuje s ostatními, podílí se, pozoruje → prožívá radost ze zvládnutí zadané činnosti, nových poznatků, drobných úspěchů → experiment s klíčením semen → unese neúspěch
- napomáhá při jarním úklidu zahrady, pracuje se zahradním nářadím → umí je pojmenovat
- rozeznává druhy odpadu, ví, jakým způsobem se třídí, má povědomí o významu třídění, nesahá holou rukou na nalezený odpad
- připravuje na zápis do ZŠ, má povědomí o tom, co ho u zápisu ve škole čeká, sděluje své dojmy a zkušenosti
- orientuje se v elementárním počtu do šesti, rozlišuje více, méně..., chápe prostorové pojmy vpravo, vlevo, dole, nahore...
- řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně, nebojí se předkládat „nápady“
- rozlišuje, co ne/prospívá zdraví → přiměřené oblečení, pohyb, vitamíny
- dětským způsobem projevuje, co cítí → náklonnost, radost, soucit
- prožívá svátek pálení čarodějníc, sdílí své zážitky, ztvárnuje podobu čarodějnice...
- učí se nazpaměť texty oslavující přicházející jaro, přírodu, činnosti patřící k jaru → vyvíjí úsilí, soustředí se, zdokonaluje svou výslovnost, řečový projev, překonává stud
- rozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad → radost, smutek, strach, zlost

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- vycházky do volné přírody, zahrádkářských kolonií, pozorování, dokumentace, vedení záznamů o probouzející se přírodě
- taneční a pohybové hry oslavující jaro, zvířata...
- experimenty s klíčením semen, péče o rostliny...
- úklid školní zahrady, sběr odpadků v okolí mateřské školy
- návštěva programu ekologického centra Mravenec
- říkanky a hádanky, písničky s doprovodem, hra na tělo, poslech hudby, zvuků inspirovaných jarem
- dechová a relaxační cvičení
- vyhledávání informací v encyklopediích, na internetu, komentování, diskuse, rozhovory...
- výtvarné a pracovní činnosti, tvorbení z keramické hlínky...
- četba, vyprávění pohádek a příběhů
  - s tématem jara → Duhové pohádky (D. Fischerová), Děti z Bullerbynu (A. Lindgrenová), Chaloupka na vršku (Š. Váňová), Kykyryký, dobrý den (M. Černík), Ferda mravenec (O. Sekora), Včely (P. Socha), Lumír včelař (A. F. Holasová), Příhody včelích medvídků (J. Kahoun)...
  - s tématem čarodějnic – Malá čarodějnici (O. Preussler)

8. HODY, HODY DOPROVODY, DEJTE VEJCE MALOVANÝ...

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **Velikonoce** → Proč se vlastně slaví? (svátky jara x příběh Ježíše)
- **Pašijový týden** – pojmenování dnů, tradice, zvyky...
- **zvyky a tradice** konané na Velikonoce (Slaví se Velikonoce všude ve světě? Jak? → pletení pomlázky, malování vajíček, dny velikonočního týdne → Zelený čtvrtok, Velký pátek..., velikonoční pečivo → jidáše, mazanec, beránek, velikonoční koleda, velikonoční zajíc, řehtačky...)
- **koledy a říkanky s tématem Velikonoc** → porozumění obsahu, objasnění neznámých slov → kraslice, mrskačka...
- **symboly Velikonoc** (pomlázka, mazanec, kočičky, vajíčko, beránek, zajíček, kříž, řehtačka, zvon...)
- **velikonoční příběhy a vyprávění**
- **domácí zvířata a jejich mláďata**

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

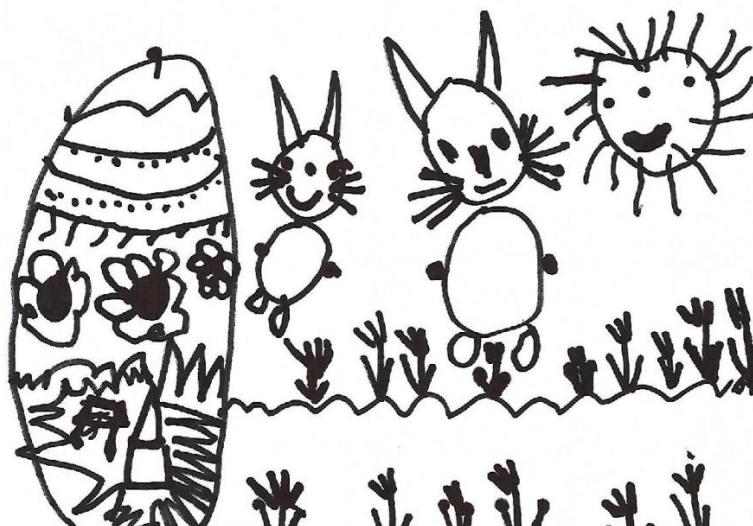
Dítě v rámci svých možností:

- prožívá přípravy na Velikonoce, přirozeně komunikuje s druhými dětmi i známými dospělými, spolupracuje, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování, podílí se na výzdobě své třídy, MŠ, města...
- má povědomí o významu Velikonoc
- seznامuje se s tradicemi, zvyky souvisejícími s oslavou Velikonoc v Čechách i ve světě, vnímá, že svět má svůj řád, přesto je rozmanitý → stává se nositelem tradice
- učí se zepaměti krátké texty, dotváří slovo pohybem → koledy a říkanky
- rozvíjí své pohybové dovednosti a prostorovou orientaci při pohybových hrách s tématikou Velikonoc → honičky, schovávaná...
- sladí pohyb s hudbou, ovládá dechové svalstvo při ztvárnování velikonočních koled
- zdokonaluje jemnou motoriku, ovládá koordinaci ruky a oka při výrobě velikonočních dekorací
- zvládá jednoduché pracovní úkony při průběhu činnosti, úklidu → záměrně se soustředí, dodržuje daný pracovní postup, využívá svých zkušeností a uplatňuje je, dokončí započatou činnost
- odlišuje symboly Velikonoc od vánočních

- zná domácí zvířata, pojmenovává rodiče/mláďata, rozlišuje savce, plazy a ptáky → nositele vajíček
- sleduje literární či dramatizovaný příběh s velikonoční tématikou, předvídá děj, vypráví, o čem příběh je...
- samostatně vyjadřuje pocity (těší se, má strach...) a myšlenky (vizualizuje slyšené slovo, zaujme postoj k jednání druhého dítěte, literární postavy...)
- zachází ohleduplně a šetrně s věcmi a výrobky svými i cizími, váží si práce a úsilí ostatních, vyjadřuje: Co a proč se mu líbí/nelíbí?

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- dostatek času a empatie pro vyprávění, sdílení zážitků
- návštěva programů Městské knihovny, divadelního představení s tématem Velikonoc
- vyhledávání informací v knihách, encyklopediích, na internetu, doptávání se rodičů, prarodičů...
- příběhy s velikonočním tématem → Děti z Bullerbynu (A. Lindgrenová), Chaloupka na vršku (Š. Váňová), Katrin a Lotka (M. Falková), Jak voní týden (Olga Masiuková)
- tanecní a pohybové hry, vycházky do přírody → vyhledávání přírodnin pro tvoření a výzdobu, pobyt na zahradě
- filosofování s dětmi nad významy pro ně nových pojmu spojených s Velikonoci
- výtvarné a pracovní činnosti
- námětové hry a dramatizace příběhu

9. VÍTE, ŽE KAŽDÁ MAMINKA, BÝVALA JEDNOU MALINKÁ...

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **členové rodiny** → Kdo patří do mé rodiny? Jak vypadá moje máma, táta...? Co umí, co se mi na nich líbí/nelíbí? Má každý svoji rodinu?
- **doma** → Kde to je? (rodinný/panelový dům, ulice, město/vesnice, stát), Jak to u nás vypadá? (místnosti, vybavení, výzdoba...)
- **Jak to chodí u nás doma?** → pravidla a režim dne → Co děláme ve všední den, ve svátek? Kdo se o co stará? Komu a jak/s čím pomáhám? Co společně rádi děláme? Kdy jsme veselí/smutní?
- **já – miminko, já – teď, já – dospělý, já babička/děda** → časová posloupnost, vývojová stádia člověka, péče o miminko, dítě, dospělého, babičku/dědu; Co už umím? Co se ještě musím naučit? Čím budu, až vyrostu? (role, povolání)
- **literární příběhy** → téma narození miminka, „nefunkční rodiče“ (zaneprázdněnost, rozvod, alkoholismus...), péče o babičku/dědu
- **den matek** → příprava a setkání

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

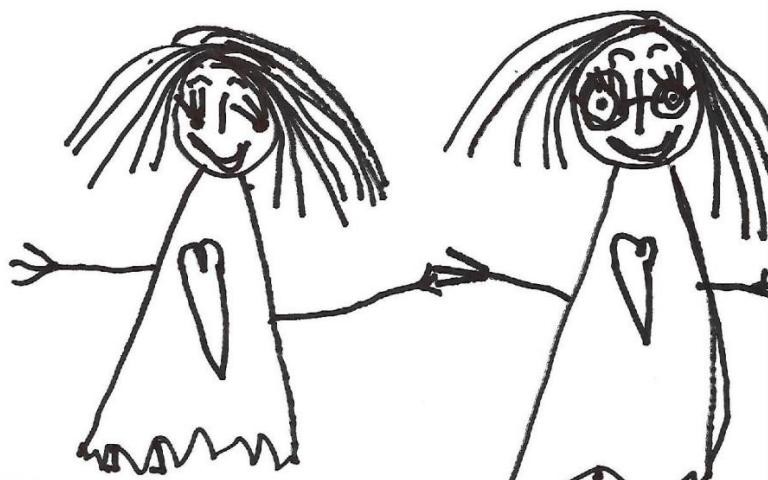
Dítě v rámci svých možností:

- ví, pojmenuje, kdo patří do jeho rodiny
- popisuje lidskou postavu, všíma si detailů, projevuje svůj názor
- všíma si chování členů rodiny, hodnotí, zaujímá postoj
- říká, co se mu líbí/nelíbí, rozlišuje zábavu a povinnost
- účastní se společné diskuse při hledání odpovědí, předkládá své návrhy, uplatňuje svou zkušenosť
- vnímá rozdíly mezi žitím na vsi/ve městě, porovnává, hledá klady/zápory, volí, rozhoduje se, pojmenovává místo, činnosti, které se zde vykonávají, vybavení
- napodobuje činnosti prováděné rodiči, prarodiči, sourozenci
- hodnotí, co už umí/chce se naučit → brzy, až bude ve škole, rodič, prarodič...
- získává informace ze své minulosti (jaké byl miminko), sdílí, ví, co miminko potřebuje, napodobuje péči...
- využívá výtvarných a pracovních činností ke ztvárnění své rodiny
- vyvíjí úsilí, dokončuje započatou činnost při výrobě dárku pro maminku
- poslouchá příběhy ze života dětí, předvídá, vymýslí řešení situace, hodnotí chování literární postavy
- prožívá a projevuje, co cítí
- všíma si změn ve svém okolí, je citlivý ve vztahu k živým bytostem

- chová se zdvořile, váží si práce a úsilí druhých
- spolupracuje, podílí se na přípravách a průběhu setkání s maminkami
- zná a reprodukuje říkanky, písničky...
- odmítne činnosti, jež jsou mu nepříjemné, vyjednává, domluví se na společném řešení

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- společná diskuse, skupinové i individuální rozhovory, vyprávění, sdílení vlastních zážitků
- námětové hry, dramatizace příběhu (hra v roli → vcítění, osobní prožitek)
- pohybové a taneční hry
- výtvarné činnosti motivované rodinou, osobností maminky...
- výroba dárku pro maminku
- říkanky, písničky s doprovodem
- setkání s maminkami
- literární příběhy s tématy → narození miminka - Vlkovi tě nedám, Anežka se těší na miminko (L. Rožnavská); „nefunkční rodiče“ – zaneprázdněnost - Eliáš a babička z vajíčka (I. Procházková); rozvod - Okno do komína (I. Březinová); alkoholismus - Julie mezi slovy (P. Dvořáková); péče o... babičku/dědu – Můj medvěd Flóra (D. Mrázková), Lentilka pro dědu Edu (I. Březinová), Kocoure ty se máš – (M. Špinková), Jak zvířátka uzdravila smutný dům (V. Fischerová)

10. VYDÁM JÁ SE DO SVĚTA, NEJSEM ŽÁDNÝ POPLETA...

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **dopravní prostředky** → druhý, způsoby pohybu, pojmenování, rozdíly, dopravní značky, pravidla silničního provozu pro cyklisty a chodce
- **bezpečnost a ochrana zdraví** → sezónní činnosti, setkání s cizími lidmi, co by se mohlo stát...
- **mapy** (K čemu jsou? Jak se v nich vyznáme?), **cesty, labyrinty** → začátek/konec, délka
- **svět a vesmír** → světadíly, země, moře, oceány (znázornění → mapa, atlas, globus), odlišné přírodní podmínky → fauna, flóra, podobnosti a odlišnosti → rasové, jazykové, kulturní...
- **voda** → význam v životě člověka, koloběh vody, podoby, péče a ochrana
- **rozloučení s předškoláky**
- **přípravy na prázdniny** → plány, kam se jezdí na dovolenou?, bezpečnost
- **evaluace celého roku** → co jsme společně prožili, vyzkoumali, zjistili, naučili se..., co se nám povedlo/nepovedlo, líbilo/nelíbilo...
- **výlety, oslava Dne dětí** → prožitky, rozhovory, výtvarné zpracování, fotografie
- **léto** → roční období, jeho symboly, specifika, činnosti spojené s létem...

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Dítě v rámci svých možností:

- ovládá jedno/dvoustopý dopravní prostředek (koloběžka, odrážedlo, kolo...), respektuje předem domluvená pravidla
- rozlišuje, pojmenovává, zná význam některých dopravních značek, barev na semaforu, dodržuje pravidla, která stanovují...
- uvědomuje si nebezpečí, se kterým se jako účastník silničního provozu může setkat, učí se, jak se zachovat, na koho se v případě úrazu, nebezpečí obrátit
- porovnává, odhaluje společné/odlišné znaky
- chápe prostorové (elementární časové) pojmy, dokáže je pohybem ztvárnit (popsat), aktivně je užívá
- napodobuje písmena podle vzoru, podepisuje se
- pojmenovává části lidského těla, všímá si odlišností (rasy)
- poznává a chápe, že lidé jsou různí (jinak vypadají, jinak se chovají, každý něco jiného umí), přesto mají všichni svou hodnotu
- se podílí na přípravě výletu, oslav; těší se z hezkých a příjemných zážitků, ty ztvární (výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací...)

- má povědomí o významu vody pro lidský život, zná některé podoby vodních útvarů, vyhledává informace o koloběhu vody v přírodě, účastní se, vytváří záznam o experimentu → koloběh vody v přírodě, skupenství vody...
- ztvářuje reálné i fantazijní představy s pomocí grafických a výtvarných technik, procvičuje jemnou motoriku, zdokonaluje zacházení s běžným i netradičním výtvarným materiélem, využívá možnosti pracovat v exteriéru
- naslouchá mluvenému slovu, četbě pohádek, příběhů a vyprávění, předvídá děj, propojuje vyprávění s vlastní zkušeností, učí se zaujmout postoj k jednání druhé osoby
- pohybuje se v různém prostředí, členitém terénu, překonává překážky...
- vede rozhovor, účastní se diskuze, vyjadřuje své nápady, myšlenky... vychází z vlastní zkušenosti, poznatků, ale uplatňuje i fantazijní představy
- učí se nová slova, aktivně je používá
- dává najevo, co cítí, své pocity ztvářuje mimikou, gesty, slovy, s pomocí hudby, hudebně pohybové či dramatické improvizace...
- vzpomíná s pomocí obrazového materiálu, fotografií, říkanek... hodnotí prožité události, říká, co se mu líbilo/nelíbilo, uvádí odůvodnění...
- zná čtyři roční období, pojmenovává měsíce, ví, v kterém měsíci se narodil...
- ví, co je pro letní období charakteristické, objevuje klady/záporu, pojmenovává činnosti typické pro letní období, hledá symboly léta...

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- návštěva dopravního hřiště, autobusového, vlakového nádraží, výlet autobusem, městskou dopravou, vlakem...
- námětové, pohybové a hudební činnosti motivované dopravními prostředky
- prohlížení knih, práce s mapou, globusem, využití interaktivní tabule a obrazového materiálu
- činnosti na interaktivní tabuli → cestopisné dokumenty, fotografie, sledování společných videí, fotografií
- výtvarné a pracovní činnosti ztvárnující dopravní prostředky, neznámé země, známá místa určená k výletu, cizokrajná zvířata...
- hudební a hudebně pohybové činnosti a dramatická improvizace
- spontánní i námětová hra
- literární příběhy, pohádky a vyprávění o: dětech → Kosprd a Telecí (E. Papoušková); dopravních prostředcích – O mašinkách, O létajících strojích, O autech (J. Kahoun), Pohádky o mašinkách (P. Nauman); létě a zvířátkách – Domeček pro šneka Palmáce (Z. Pospíšilová), Co se zdá medvědům (J. Kahoun), Linda kočka zahradní (M. Zinnerová), Čtyři uši na mezi (M. Zinnerová), Broučci (J. Karafiát)...

11. KDYŽ JE VŠECHNO JINAK, ANEB HLAVNĚ SE Z TOHO NEZBLÁZNIT

Co nás bude zajímat, inspirovat, co budeme zkoumat:

- **nečekaně silný podnět** → společný zážitek (filmové či divadelní představení), událost v rodině některého z dětí (přírůstek do rodiny, vážná nemoc, zdravotní postižení, rozvod, úmrtí...), událost v MŠ (výlet, oslava, porucha...), ve městě (oslavy, poutě, požár, výlov rybníka...)
- **problémy v soužití skupiny** → ubližování, posmívání, nedodržování pravidel...

OČEKÁVANÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Dítě v rámci svých možností:

- prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí (radost, smutek, soucit, náklonnost...)
- zaujímá vlastní názor, postoj, vyjadřuje jej pro něho přirozeným způsobem (pohyb, řeč, výtvarný projev...)
- se účastní společných diskusí, pokouší se hledat odpovědi na otázky, doptává se na věci, kterým nerozumí...
- odmítá komunikaci (činnost), která je mu nepříjemná, vyjednává, domlouvá se na společném řešení
- brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování...
- chová se obezřetně při setkání s neznámou situací, člověkem

- požádá druhého o pomoc → pro sebe i pro jiné dítě
- všímá si změn a dění v nejbližším okolí
- respektuje předem vyjasněná pravidla
- rozumí běžným projevům citů a nálad
- chová se na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- chápe, že všichni lidé (děti) mají svou hodnotu; osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- snaží se ovládat své afektivní chování (tlumí vztek, zlost, agresivitu)
- je citlivý k živým bytostem, přírodě i věcem

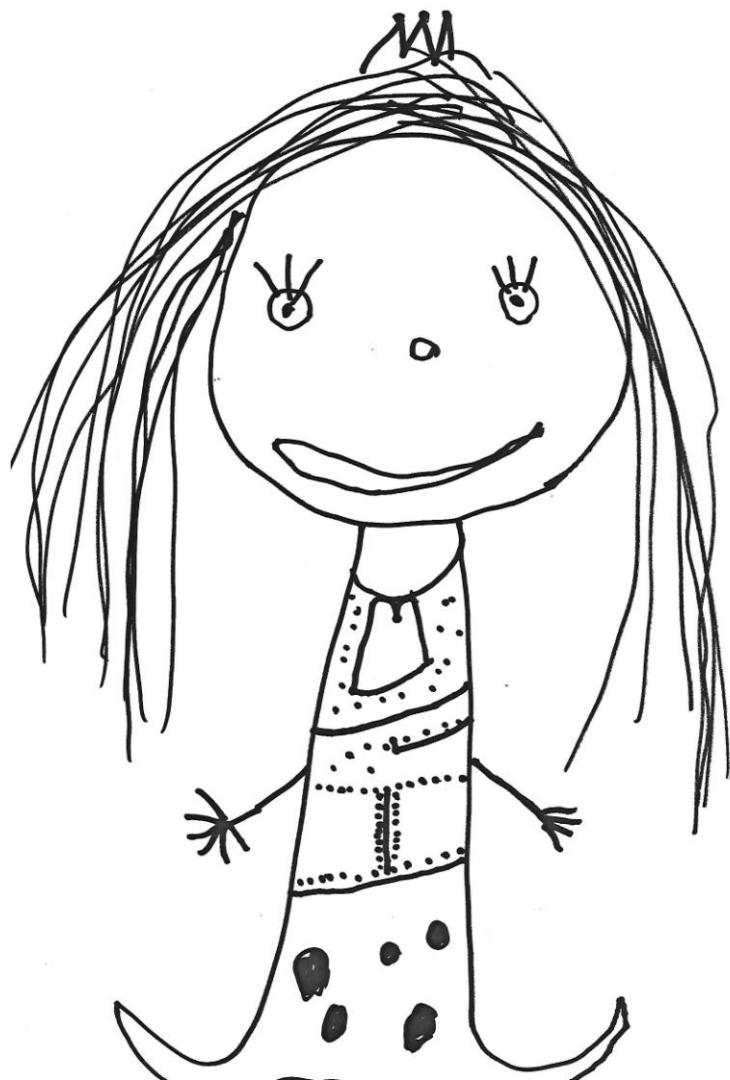
VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- dostatek času na pochopení, prozkoumání, užití, vcítění, společné sdílení...
- dramatické činnosti (hra v roli, nápodoba), mimické vyjadřování nálad...
- využití uvolňovacích, dechových a relaxačních cvičení
- možnost vyjádřit svůj postoj, názor v individuálních, skupinových i společných diskusích
- hudební, taneční či výtvarné ztvárnění události
- četba, vyprávění příběhu přibližující dané téma → zrakové postižení → Jak voní týden (O. Masiuková), Jeden za všechny, všichni za jednoho, (B. Weningerová), Mimi a Líza (A. Salmela, K. Kerekesová); stáří, úmrtí → Myši patří do nebe (I. Procházková), Princezna z třešňového království (M. Zinnerová), Anna a Anička (M. Špinková), Návštěva malé smrti (K. Crowther), Děvčátko s kosou (M. Stavarič), Když dinosaurům někdo umře (kolektiv autorů); alkoholismus → Julie mezi slovy (P. Dvoráková); tělesný handicap, zdravotní obtíže → Johana s dlouhýma nohami (P. Braunová); závislost na počítači, telefonu → Kuba nechce spát (P. Braunová); soužití → Modrý poťouch (M. Kratochvíl); smutek → A smutek utek (M. Míková)

Co dětem ještě nabízíme?

- Plavecké kurzy pro předškoláky – zajišťuje plavecký oddíl Delfín Pelhřimov.
- Návštěvy divadelních představení (Kulturní zařízení Pelhřimov), divadelní představení v MŠ.
- Dopolední výlety do blízkého okolí – pěší (Městské sady, rybník Stráž, Starý Pelhřimov...), motorizované (ZOO Jihlava, Křemešník, Želivská přehrada...).
- Výtvarné dílny pro rodiče s dětmi – předvánoční, velikonoční, májové.
- Zahradní slavnosti.
- Rozloučení s předškoláky.
- Oslava Dne dětí.
- Projektové dny.

5. Plán evaluace mateřské školy

Co budeme vyhodnocovat	Jakým způsobem	Jak často	Kdo zodpovídá	výsledky
individuální vývoj každého dítěte	<ul style="list-style-type: none"> • záznamy z pozorování, • portfolio dítěte, • zápis y z konzultací s rodiči 	2x ročně 2x ročně 1x ročně	všechny učitelky	zpracované v tabulce
spolupráce s rodiči	<ul style="list-style-type: none"> • nabídka konzultací, • schůzky s odborníky, • společné akce, • školní časopis, • dotazníky, • schránka na připomínky a podněty 	1x ročně 1x ročně 2x ročně 1x ročně 1x za 2 roky průběžně	zástupkyně pro jednotlivé pracoviště	zpracované v tabulce
realizace podpůrných opatření v praxi	<ul style="list-style-type: none"> • proškolení zaměstnanců • samostudium dané problematiky • vhodné pomůcky • spolupráce s poradenskými centry a rodiči • využívání vhodných metod a forem práce 	v průběhu celého roku	pověřené učitelky na jednotlivých pracovištích MŠ	vyhodnocení rodiči a poradenskými centry
zkvalitnit ŠVP a TVP	<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit pracovní tým • získat dostupné informace a materiály • vytvořit pracovní verzi a vyzkoušet ji v praxi 	průběžně během 2 let	ředitelka	vznik nových dokumentů

Další cíle evaluace:

- zhodnocení 7 podmínek ŠVP
- zhodnocení průběhu vzdělávání (zásady správné komunikace, zásady prožitkového učení...)
- zhodnocení výsledků vzdělávání
- zhodnocení vedení dokumentace (způsob plánování, zápis do třídní knihy, vyhodnocování výsledků, diagnostika dětí...)

Evaluacní nástroje:

- orientační vstupy
- hospitace
- výsledky práce zaměstnanců
- výsledky činností dětí
- kontrola třídní a jiné svěřené dokumentace
- kontrola dodržování vnitřních norem školy
- ověření si dílčího problému
- následná kontrola
- kontrola na podnět rodičů, zřizovatele
- dotazníky

Kritéria hodnocení: (viz přílohy v MŠ)

- dotazníky pro zaměstnance
- dotazníky pro rodiče
- formuláře na hospitační činnost
- kritéria pro příznání nenárokových složek platu zaměstnanců
- výstupy z orientačních vstupů
- zásady správné komunikace a prožitkového učení
- formuláře na hodnocení vzdělávacích pokroků dětí

Kdo a kdy bude evaluovat:

- plán hodnocení (kontrolní a hospitační činnost) – sestavuje a provádí ředitelka společně s vedoucími jednotlivými pracovišti, vzájemné hospitace mezi učitelkami
- hodnocení v rámci jednotlivých tříd – provádějí učitelky jednotlivých tříd jak směrem k dětem, tak k sobě samým (TVP – krátké hodnocení integrovaného bloku – každý měsíc zhodnotí obě učitelky společně a vyvodí ZÁVĚRY pro svoji další práci)
- hodnocení podmínek v rámci školy – probíhá 1x za 2 roky, nebo vyskytl-li se nějaký problém – zapojí se všichni zaměstnanci
- individuální hodnocení dětí – záznamy o dětech – vstupní informace (zapojí se rodiče), průběžné vyhodnocování výsledků vzdělávání dítěte (vedou učitelky zpravidla dvakrát do roka, nebo podle potřeb), výstupní hodnocení výsledků vzdělávání (před odchodem do ZŠ), portfolio dítěte
- sebehodnocení – vést všechny účastníky výchovně – vzdělávacího procesu (i děti) k tomu, aby se dokázali hodnotit a sebehodnotit (učitelky denně, na závěr každého tématického bloku, 1 x za dva roky – formou dotazníkového šetření)

Poznámky: